

Natuurboekje
april tot en met juni 2018

Kraanvogels, die op 5 en 6
maart over Maasbree
trokken.

De kraanvogels zijn **grote vogels met lange poten en een lange nek**. Ze vliegen met hun nek uitgestrekt. Zij maken knappe dansjes om een vrouwtje te vinden. Daarna blijven ze ook hun hele leven bij elkaar. Ze trekken over lange afstanden van zuid naar noord en terug van noord naar zuid. Je vindt de vogels vaak in hele grote groepen samen.

Ze eten **kleine knaagdieren, vissen en amfibieën**, maar ook bessen en granen als die er zijn. Je vindt de kraanvogels overal ter wereld, behalve in Zuid-Amerika en op de Zuidpool. In sommige landen wordt de vogel als een heilig dier gezien. Zij doen zelfs de dans van de kraanvogel na.

VOORWOORD

Voor jullie ligt helaas al weer het **laatste boekje** van het seizoen 2017-2018. **Er zijn veel verhaaltjes van de gehouden activiteiten door jullie geschreven; een pluim op jullie hoed.**

We gaan nog enkele dingen doen, zoals

- **Wandelen** in Maalbeek nabij Belfeld.
- Misschien nog werken bij een vleermuiskelder.
- Een **fietsoriëntatietocht** houden voor de hele familie;
- We gaan een **dagje uit** naar Zuid-Limburg/België, als er voldoende animo voor is.

OPROEP!!

Als je iets leuks te schrijven hebt dan kun je dit bij de redactie indienen.

Bijvoorbeeld een leuk verslag of zomaar een leuke tekening.

Wij zorgen voor de rest.

ACTIVITEIT

Voor elke activiteit ontvang je op school een blaadje waar van alles opstaat, lees dit altijd goed van te voren door.

WEBSITE

Kijk zeker ook op de website

www.jeugdennatuurmaasbree.nl

VRAGEN

Heb je vragen dan kun je altijd bij een van de medewerkers terecht.

Dit zijn alle senior-MEDEWERKERS van Jeugd en Natuur:

Mariska	Geerits	Veldleeuwerik 5, Koningslust	06-11242574
Ruben	Geerits	Veldleeuwerik 5, Koningslust	06-11242574
Louis	Grubben	Westeringlaan 55	4651723
Jan	Janssen	Oude Pastoriestraat 13	4652277
Lei	Janssen	Op de Kemp 18	4652410
Ivo	Kursten	Akelei 23	4651487
Hans	Lepsi	Heideweg 14	4653901
Peter	Schutte	Sevenumsdijk 7	4653183
Romy	Simons	Oude Pastoriestraat 60	4653726
Geert	Tielen	Douverenstraat 4	4652713
Jo	Trepels	In den Clockenslagh 7	4651297
Jan	Vullings	Velsengoed 1	4653212
Peter	Wijnhoven	Arnoudstraat 27	06-48202628

Veel plezier bij het lezen van dit boekje.

De redactie:

Peter Schutte
Jan Vullings

Foto's en website:

Geert Tielen

KERSTWANDELING was ook voor ouders. (verslag van 27 december 2017 door Peter Schutte)

Op 27 december was de Kerstwandeling in het gebied van de Hinsbeckerhöhe in Duitsland, vlak over de grens.

Met een groep kinderen en volwassenen gingen we op pad door het heuvelachtig terrein.

Allereerst gingen we naar de 4 linden bomen (het waren nog maar 2 grote).

Hier werd vroeger recht gesproken over boeven.

Via een beukenbos en de doopplaats van bisschop Amandus gingen we naar de Galgenberg.

In de bossen rond deze berg staan veel verschillende bomen.

Na een wandeling door een diep dal en stevige klim kwamen we bij de uitkijktoren.

Van hieruit kun je geweldig naar de omgeving kijken.

Hoog boven de bomen zie je kasteel Krickenberg en veel gebouwen in Venlo en de televisietoren in Düsseldorf.

Beneden aangekomen was het even uitblazen.

Bergaf kwamen we onder in een moeras gebied vol gagel, waar zich ook enkele vlaskuilen bevinden.

Hierin lagen vroeger de stinkende vlasstengels te rotten voordat ze verder verwerkt werden tot linnen.

Lopende door een prachtig landschap kwamen we weer terug op de startplaats.

Hier hebben we nog even een vuurtje gestookt, kerstbrood gegeten en chocomel, koffie of glühwein gedronken. Wel regende het.

In de speeltuin hebben de kinderen zich nog even kunnen uitleven.

DE KRACHT VAN... de eik

Je loopt er zomaar aan voorbij, maar alledaags is soms zo bijzonder. Oersterk, eeuwenoud en woonplaats van honderden dieren: de zomereik. Krachtpatser van het bos.

Lekker veilig

Hoog in de kroon zoekt de eikenpage naar bladluizen; het vlindertje drinkt honingdauw, de zoete stof die bladluizen uitscheiden. Galwesjes zuigen sap uit de bladeren.

De eik reageert hierop met de vorming van gallen rondom de wespelarven. Gunstig voor de larven; die zitten zo lekker veilig.

NET EEN FLATGEBOUW

Een eikenboom is niet een flatgebouw; hij is net zo dicht-bevolkt. Rupsen van onder meer de eikenpage en winter-vlinder knabbelen en zuigen aan de bladeren, spechten hakken hollen in de stam, eekhoorns bouwen er hun nesten en pimplmeejes zoeken er naar insecten. En die zijn er voldoende; honderden soorten insecten zijn in meer of mindere mate afhankelijk van de zomereik.

Alles een functie

De stam is vernuftig opgebouwd. Binnenin zit het dode kernhout, dat steun geeft aan de boom. Daaromheen zit het spinthout; dat zorgt voor het watertransport van beneden naar boven. Tussen het spinthout en de bast ligt het cambium waarin nieuwe cellen worden gevormd. De bast vervoert suikers die de bladeren produceren naar beneden. De schors, dood hout aan de buitenkant, biedt bescherming tegen bijvoorbeeld insectenvraat en fel zonlicht.

GROTE SCHOONMAAK

Tienduizenden pissebedden, miljoenpooten, springstaarten, regenwormen en duizendpooten helpen mee aan de afbraak van dood plantenmateriaal. Ze 'knippen' het in stukjes waarna schimmels en bacteriën hun 'rottend' werk kunnen doen.

De oudste en de dikste

Eiken kunnen honderden jaren oud worden. Wellicht de oudste zomereik in ons land staat in Fleringen (Ov.); die moet tussen de 450 en 500 jaar oud zijn. De dikste zomereik lijkt Verwilde (Gld) te hebben; hij heeft een omtrek van ruim 770 centimeter. Ook z'n waterverbruik is indrukwekkend: jaarlijks verdampert een vrijstaande eik tot 1.000 badkuipen water (170.000 liter).

SCHIMMELPARADIJS

Tussen en op de vele kilometers dikke en dunne wortels leven tal van bacteriën en schimmels. Je vindt er paddenstoelen, bijvoorbeeld biefstukzwam, eekhoortjesbrood en gele knolamaniet (giftig!).

Onder en boven

Het wortelstelsel van de zomereik is net zo uitgebreid als de kroon. Eiken wortelen diep. Dat geeft stevigheid, maar maakt de boom ook gevoelig voor blikseminslag.

FOTO: MONICA WESSELING, ILLUSTRATIE: ROGER VAN NOORTWIJK, FOTO'S: BERNHARD DRUCKER, JANA, MARTIN KLOD, MARTIN VAN LOKVEN, KERRY SIMMERMAN, DANIEL TUFFET, JANA, REN VAN NELLE

4 andere REUZEN

De bloemen van de witte waterlelie zijn wel 15 centimeter groot. Ze ruiken heerlijk en bloeien van twee uur na zonsopgang tot in de middag.

De kleurrijke koninginnengrap wordt maar liefst 7,5 centimeter groot. De jonge rupsen van de majestueuze vlinder lijken op vogelpoepjes. Slim, want geen enkele rover eet vogelpoep.

De buitrans, een gigant van 25.000 kilo, zwemt de laatste jaren af en toe langs onze Noordzeekust. Zingende buitransmannen kun je op kilometers afstand horen.

Een echte kampioen is de reus. Met een spanwijdte van 150 centimeter is het de grootste uil van Europa. En hij kan wel 70 jaar worden.

Wandeling naar de Venlose Heide

(zondag 25 februari 2018)

Op een zondagmorgen vertrokken we vanuit Maasbree naar de Groote Heide in Venlo. Het startpunt van de wandeling was bij de oude verkeerstoren en commando bunker van het voormalige Duitse militaire vliegveld uit de tweede wereld oorlog. Peter zou ons later uitleggen waarom de Duitsers deze gebouwen niet hebben opgeblazen. We liepen bergaf naar Tor 1, het wachthuisje is nu een kapel. Van daaruit liepen we door de heuvelachtige bossen naar de heidevelden; hier was duidelijk te zien hoe de vliegdennen zich snel verspreiden. Opeens stonden we midden op de restanten van de start- en landingsbanen. De breedte is nog goed zichtbaar. We genoten van de rust in dit gedeelte van de Groote Heide. Je kunt je niet voorstellen dat het vliegveld 2000 ha groot was met 105 bijgebouwen en 58 km verharde wegen, ongelooflijk. Via het zweefvliegveld ging het terug naar het startpunt. Bij aankomst liet Peter ons zien hoe de commando bunker is gebouwd, muren van 2.30 m gewapend beton, speciale ingang, plafond 2.40 m dik en binnenin veel steunpilaren van 1x1 m. Hij vertelde ook dat dit gebouw tijdens de oorlog geheel bruin geschilderd was met ramen en een dak er bovenop zodat het op een boerenschuur leek.

Het was een geweldige wandeling; we hebben veel geleerd over de speciale natuur en het oorlogsverleden op de Groote Heide in Venlo.

Sporen in de natuur

(verslag van 28 januari 2018)

We zijn op de fiets naar het Dubbroek vertrokken op zondag 28 januari om sporen van dieren te zoeken.

Sporen zijn niet alleen voetafdrukken, maar ook graafsporen, slaappleatsen, knaagsporen en uitwerpselen.

Dat is niet het enige wat we vonden.

We vonden ook kikkers, padden en salamanders.

Daarna hebben we nog lekkere warme chocolademelk en wafels gehad.

Een gezellige leerzame ochtend.

Groetjes van **Sven Vullings**

Werken in de Regelshorst.

(Verslag van 03 februari 2018)

Hier ligt de pool

Op 3 februari zijn we met de fiets vertrokken naar het natuurgebied Regelshorst om te werken. We kwamen bij een heel mooi stukje natuur. Er was een grote plas met water die we moesten schoonmaken.

Met grote kniptangen hebben we alle nieuwe boompjes weg moeten knippen. Ook zaten er kikkers!

Het was ook erg leuk om een weg te knippen en te zagen door de doornstruiken.

We zijn nog op zoek geweest naar reeënsporen.

We moesten over heel veel beekjes springen.

Peter kreeg natte voeten en ik zakte door een boomstronk en viel in het water!

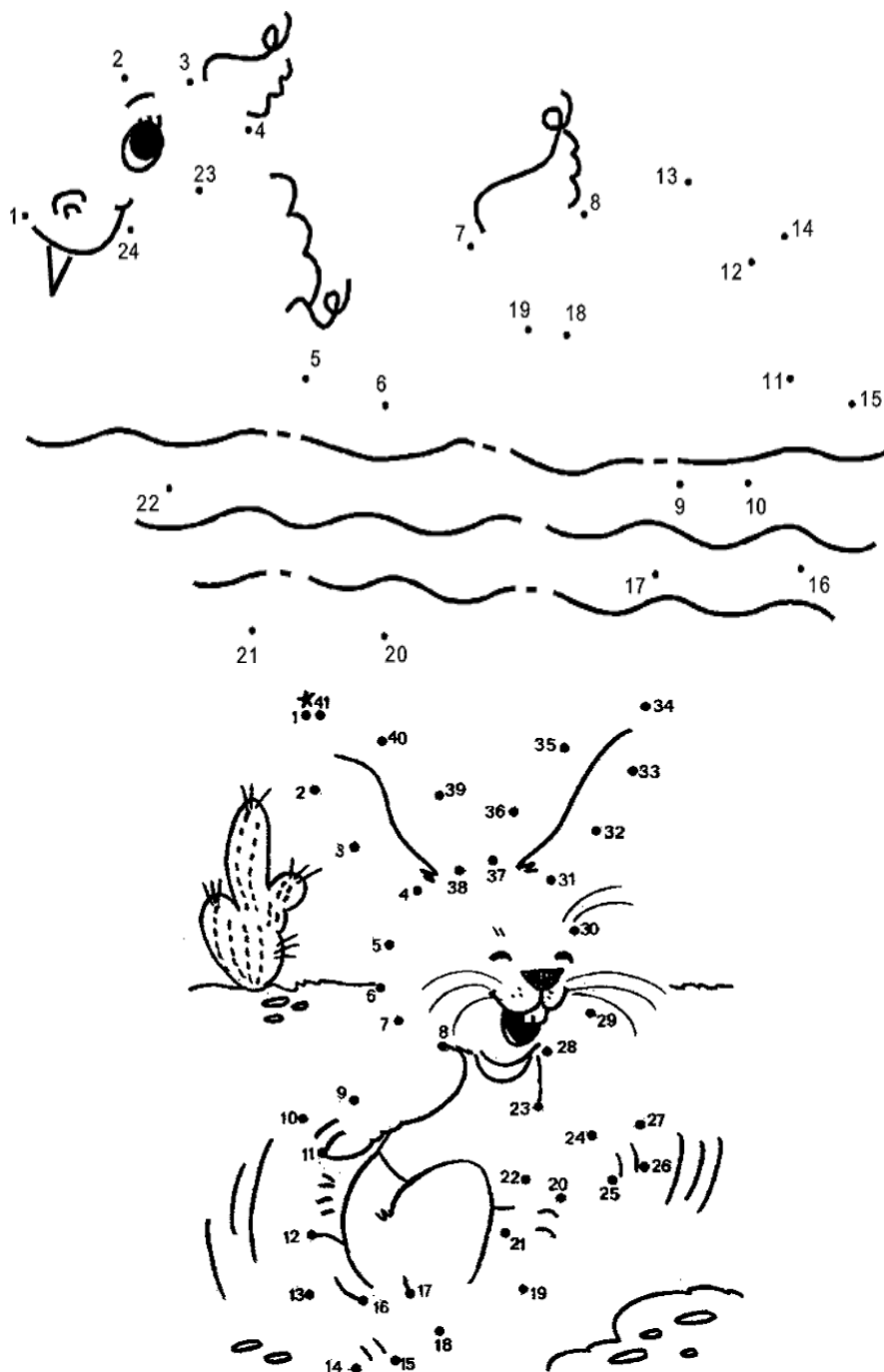
Gelukkig was er daarna weer heerlijke warme chocomel!

Het was een hele leuke ochtend!!!

**Groetjes
Noah Smits**

(Foto is van vorig jaar)

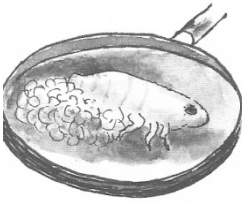
Het Spuugbeestje

Hoi!

Wie heeft daar gespuugd? In de lente hangen er kloddertjes schuim aan de stengels en planten. Net spuug. Midden in dat spuug zit een kleine verrassing. Een beestje. Het spuugbeestje! Dat spuug is zijn nest. Het beschermt hem tot hij volwassen is. Tot hij kan vliegen en springen. Met een grote sprong springt hij de wijde wereld in.

Ga eens op zoek naar die spuugklodders.

Vanaf april/mei zijn ze te vinden. Maar niemand kijkt wat erin verstopt zit. Jij wel hè?

Als het spuugbeestje wordt geboren, lijkt hij al aardig op zijn pa en ma. Maar vleugels heeft hij nog niet. Uit het eitje kruipt een jonkie van een paar millimeter. Hij prikt zijn snuit in een stengel of een blad. Hij zuigt het sap van planten. Spuugbeestjes zijn zuigbeestjes.

Maak een lentewandeling en zoek spuugbeestjes. Hun 'spuug' zit op allerlei planten, zoals gras, koekoeksbloemen en lavendelstruikjes. Het spuugbeestje is klein en teer. Hij gaat gauw kapot. Dus....voorzichtig. Pluk de stengel met het spuug. Eerst even naar het spuug kijken. Zie je al die luchtbelletjes.

De kleur van het spuug is:.....

Haal wat spuug weg. Bijvoorbeeld met een grassprietje of zo.

Tatatataaaaaa! Daar is het spuugbeestje!

Wat doet-ie? Zitten, eten, kruipen?.....

De kleur van het beestje is:.....

Zie je zijn ogen?

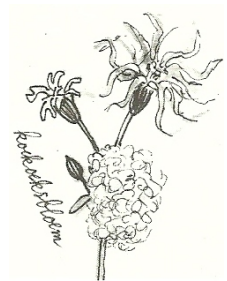
Zo ja, zijn ze groot of klein?.....

En de kleur is?.....

Het spuugbeestje is een insect.

Tel zijn pootjes. Zie je ze alle zes?

Hoe ziet zijn velletje er uit?

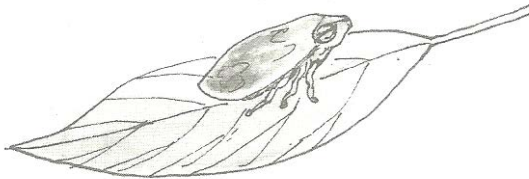

Hard, zacht, glad, ruw?.....

Het spuug beschermt het spuugbeestje. Het zorgt dat hij vochtig blijft. Dus niet uitdroogt door de zon. En ook...dat hij mooi verstoppt zit. Spinnen, wespen en vogels zijn gek op zo'n sappig beestje. Zet je spuugbeestje voorzichtig op een andere plek. Kijk wat er gebeurt. Heb geduld. Al snel zal hij weer gaan bellenblazen. Doet jouw spuugbeestje dat ook?

In zijn eigen 'bubbelbad' vervelt het spuugbeestje een keer of vijf. Hij eet en groeit. Zijn pootjes worden langer en hij krijgt vleugels.

Zo ziet hij eruit als hij volwassen is.

Dit volwassen spuugbeestje is bruinevlekt.

Ook volwassen spuugbeestjes zuigen plantensap. Ze zijn zo'n 6 mm lang en supersnel. Je kunt ze niet rustig bekijken. Ze springen meteen weg. Sprongen van soms wel 60 cm. Dat is 100 keer hun eigen lengte. Doe dit maar eens na!.

bron: Stichting het Limburgs Landschap

NESTKASTJES TIMMEREN

(12 maart 2018)

We moesten verzamelen bij het maf. Als eerste kregen we twee PowerPoint's te zien een over koolmezen die gehouden werd door Peter en de andere ging over vleermuizen en werd gehouden door Ivo maar we kwamen er om vogelhuisjes te maken maar het kan natuurlijk niet zonder uitleg eenmaal naar de uitleg geluisterd moesten we maar eens beginnen iedereen moest van thuis een hamer meenemen je had een paar plankjes die moesten natuurlijk in elkaar gezet worden mama heeft mij geholpen maar meren deels heb ik zelf gedaan als hij in elkaar was gezet mocht je nog op de foto je kon hem thuis ook nog verven die van mij word roze met glitters maar als je het ging vereven mag het absoluut niet aan de binnenkant want dat is super schadelijk voor het dier wat in het vogelhuisje zit maar dit was mijn verslag,

Gemaakt door: **Aniek Giesen**

Een bijenhotel?

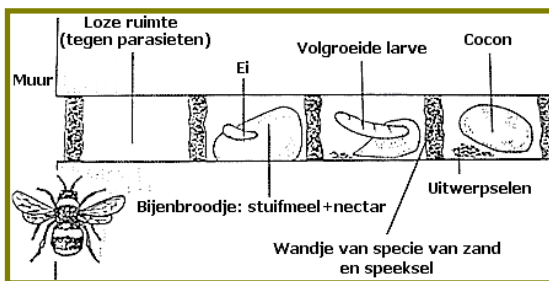

Jazeker, een hotel voor bijen met voor ieder een eigen kamertje, gemaakt door de moederbij in een gaatje in een oude boomstam of gangetje in de grond. Niet voor bijen, die wonen in een grote zwerm bij elkaar in een korf bijvoorbeeld, maar voor bijen die alleen wonen. Deze worden dan ook solitaire bijen genoemd.

Vooral de bijen, die in dood hout leven, hebben het veel moeilijker gekregen doordat de mensen alle afvalhout opruimen. Wij kunnen deze bijen helpen door ze bosjes riet of bamboestengels aan te bieden. Ook blokjes hout waar we gaten in geboord hebben zijn prima nestgelegenheden.

Deze moeten warm en droog opgehangen worden. Dus op een voor de regen beschut plekje, waar de hele dag de zon schijnt (op het zuiden dus).

De bijen maken achter in het gangetje een bolletje van stuifmeel vermengd met nectar en leggen daar een eitje boven op. Hierna maakt ze een soort gesloten deurtje voor het bolletje zodat het een afgesloten ruimte wordt. Dan maakt ze voor het deurtje weer een nieuw bolletje stuifmeel vermengd met nectar en na een eitje gelegd te hebben sluit ze ook deze ruimte weer af met een deurtje.

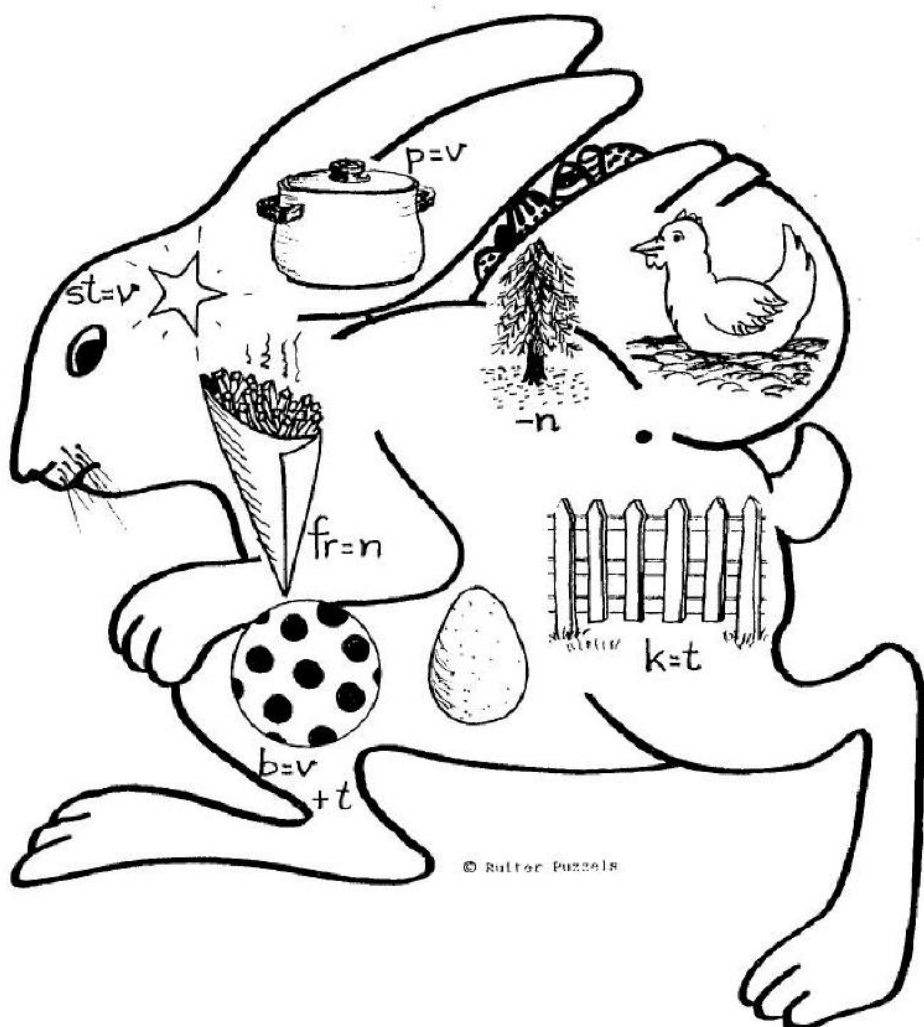

Zo komen er een aantal gesloten nestjes achter elkaar totdat het gangetje helemaal vol is. Het bolletje stuifmeel vermengd met nectar is het eten voor het larfje wat uit het eitje komt en is genoeg om een larfje groot te brengen. Als de larve volgroeid is gaat het zich inspinnen. In het volgende jaar komt er dan een bij uit. Uit de eerste eitjes die gelegd werden worden vrouwtjes geboren, uit de laatste eitjes mannetjes. De mannetjes zijn het eerste rijp, vliegen uit en wachten totdat de vrouwtjes geboren worden. Na de paring gaan de vrouwtjes op zoek naar nestgelegenheden en gaan weer alleen aan de slag.

Er zijn ook koekoeksbijen. Deze leggen hun eitje stiekem bij een pas gelegd eitje van een andere solitaire bij. Het koekoeksei komt als eerste uit en het larfje eet dan vlug het andere ei op, daarna het bolletje eten en spint zich vervolgens in. Ze wordt gelijk met de andere bijen in het volgende jaar geboren.

Er zijn wel 300 verschillende soorten solitaire bijen in Nederland.

Bij een bijenhotel kun je het nestelen duidelijk waarnemen.

BEZOEK KINDERBOERDERIJ HAGERHOF

Verslag van 25 maart 2018

Zondag 25 maart gingen we naar de kinderboerderij "Hagerhof"

Ook papa's, mamma's, broertjes en zusjes gingen mee.

Volgens papa is mijn oma hier geboren. Best een beetje raar.

Toen we bij de kinderboerderij waren mochten we eerst 2 lammetjes de fles geven.

Daarna werden we in groepjes verdeeld omdat we taakjes kregen.

We mochten de grond in de kippenren los maken zodat de kippen de zaadjes op konden pikken.

We gingen poepscheppen waar de geiten en schapen rondliepen. En we hebben de stal uitgemest.

verder mochten we ook nog knuffelen met konijnen en cavia's en ook hebben we ratten vastgehouden, kuikentjes mogen aaien en naar jonge konijntjes gekeken.

Het was een leuke zondagmorgen met een lekker zonnetje..

Groetjes Lucas Peeters.

DAGUITSTAPJE

(zondag 10 juni 2018)

Alleen bij voldoende deelname!!

Vorig jaar gingen we op reis naar Zuid-Limburg en België.

Het is de vraag of het dit reisje wordt of een ander; dat is nog een verrassing.

- We bezochten Chateau Neercanne bij Maastricht vlak bij de Belgische grens en
- We gingen binnen in een oud ondergronds verdedigingsfort in België, vlak bij het Albertkanaal.

Château Neercanne ligt aan de rand van Maastricht, de oudste stad van Nederland, in de vallei van de Jeker, pal aan de Belgische grens. Château Neercanne is het enige terrassenkasteel van Nederland en werd in 1698 gebouwd door de toenmalige Gouverneur, Baron Daniël de Dopff, om zijn gasten waaronder Czaar Peter de Grote, een statig onderkomen te bieden.

Het **fort Eben-Emael** is nog steeds militair terrein. Gebouwd in 1932-1935 werd dit fort onneembaar geacht en was tevens het laatste woord van de toenmalige 'moderne' oorlogsvoering. Gelegen aan het Albert-kanaal was het een belangrijk strategisch punt van de Belgische verdediging in het oosten met als hoofdtak: de drie bruggen in het Noorden over het

kanaal te verdedigen of te vernietigen.

Misschien gaan we ook wel een vleermuiskelder in.

FIETSORIENTATIETOCHT

(2e Pinksterdag 21 mei 2018)

Op 5 juni, 2e Pinksterdag is er weer de alom bekende fietsoriëntatietoht, die de deelnemers weer zal voeren langs waardevolle natuur- en culturele plekken, die Maasbree nog steeds bezit.

We hebben elk jaar weer een of meerdere stukken weten te vinden, waarvan men later zei **“hè hier ben ik nog nooit geweest of is dit ook Maasbree?”**.

En ook dit jaar wordt het weer een onvoorspelbare tocht. Dit alles over goed berijdbare wegen en paden

De fietstocht heeft een lengte van ongeveer **20 kilometer** en gaat zoals eerder geschreven over goed berijdbare wegen.

Ook hebben we natuurlijk halverwege weer een rustplaats, waar een koele drank worden geserveerd door ons eigen cateringteam.

Ook kunnen er weer enkele vragen beantwoord worden, die jij als lid van Jeugd en Natuur zeker moet weten .

Een paar voorbeelden:

Wat is een wespendif?

In welke balk kun je geen spijkers slaan?

Tenslotte is er voor iedereen die aan deze tocht deelneemt een leuke attentie.

Starten kan tussen 13:00 uur en 14:00 uur

Start en aankomst bij het **Mafcentrum**.

DOE MEE en we maken er met z'n allen weer een leuke en sportieve middag van en hopelijk zijn de weergoden ons goed gezind.

Jo Trepels, Ruben Geerits en
Geert Tielen

AMFIBIEËN

Gewone pad

Bruine kikker

Alpenwatersalamander

WANDELEN IN MAALBEEK (DUITSLAND)

(zondag 29 april 2018)

We vertrekken om **9.00 uur** bij hopelijk mooi weer vanaf de parkeerplaats bij de school.

Na een klein stukje rijden, komen we aan op de parkeerplaats bij het Brachterwald, vlak over de grens. We lopen langs kronkelpaadjes door een mooi gebied, dat ontstaan is door stroming van vroegere rivieren Maas en Rijn.

Peter Schutte zal wat vertellen over het verleden en over planten, bomen en de bewoners van dit oude bos. Je kunt te voet van Duitsland naar Nederland en weer terug, vreemd.

We moeten enkele fikse bergjes beklimmen en natuurlijk kijken we wie de beste conditie heeft, ook de ouders worden getest.

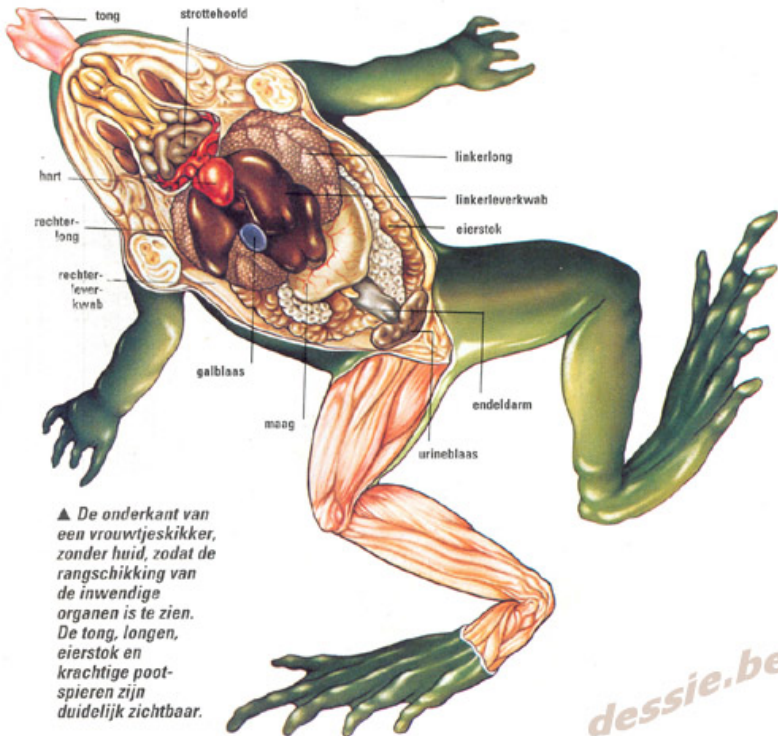
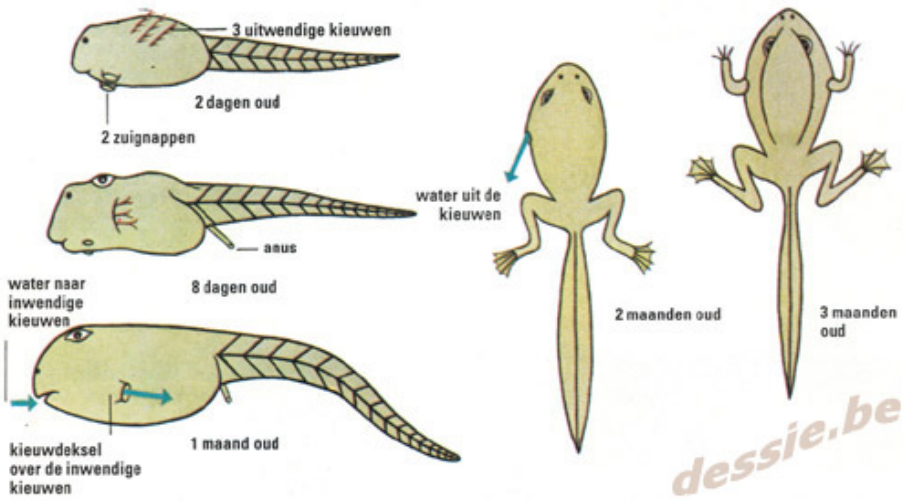
Na ca 1½ uur wandelen, luisteren en kletsen zijn we weer terug via de vlakke paden op de hoge kant.

Het zal zeker een leuke morgen worden.

We vragen ouders om te rijden; andere familieleden mogen ook mee; de wandeling is helemaal gratis.

Voor vragen:

bel Peter Schutte, 4653183

**Je kunt altijd lid blijven van Jeugd en Natuur
ook als je van de basisschool af bent !!!!!**

**Jeugd en Natuur....
is en blijft leuk**

Het eikenblad, symbool voor Jeugd en Natuur